Thuishospitalisatie voor thuisverpleegkundigen

Antimicrobieel traject: perifere katheter

Binnen az West te Veurne wordt thuishospitalisatie aangeboden. Thuishospitalisatie geeft de patiënt mogelijkheid om medische zorg in zijn of haar eigen leefomgeving te ontvangen, in plaats van in het ziekenhuis. Thuishospitalisatie kent tal van voordelen, zoals meer comfort binnen een vertrouwde thuisomgeving alsook de mogelijkheid om dagelijkse activiteiten terug op te nemen. De behandelend arts zal beslissen of de patiënt in aanmerking komt voor thuishospitalisatie, dit steeds in samenspraak met de patiënt;

Binnen het ziekenhuis worden twee trajecten gevolgd binnen thuishospitalisatie:

Antimicrobieel traject (minstens 5 behandeldagen)

Bij bepaalde infecties is (langdurige) intraveneuze behandeling nodig om een micro-organisme te kunnen bestrijden. Hiervoor is een opname in het ziekenhuis niet altijd noodzakelijk.

Antitumoraal traject (minstens 3 behandeldagen)

Bij de behandeling van kanker kan thuishospitalisatie helpen bij het toedienen van specifieke therapieën zoals chemotherapie, waarbij de patiënt de zorg ontvangt zonder in het ziekenhuis te verblijven.

De algemene inclusiecriteria voor thuishospitalisatie zijn de volgende:

- Patiënt staat open voor verder thuishospitalisatie;
- Huisarts is op de hoogte;
- Thuisverpleegkundige is gecontacteerd;
- Binnen zorgperimeter van het ziekenhuis.

De specifieke inclusiecriteria voor het antimicrobieel traject zijn de volgende:

- Patiënt is klinisch stabiel;
- Geen complicaties tijdens eerste twee toedieningen in het ziekenhuis;
- Geen oraal antibioticum met gepast spectrum en voldoende biologische beschikbaarheid;
- Geen chirurgische of andere medische interventie die hospitalisatie vereisen;
- Er is geen misbruik van geneesmiddelen, alcohol of drugs.

Hoe verloopt de overgang van het ziekenhuis naar thuishospitalisatie?

In het ziekenhuis

De eerste twee dosissen van de behandeling worden toegediend in het ziekenhuis. Zo wordt er vanuit het ziekenhuis opgevolgd hoe de patiënt reageert op het geneesmiddel.

De behandeling wordt toegediend via een intraveneuze katheter. De keuze van het type katheter hangt af van verschillende factoren, zoals de duur van de behandeling, het type behandeling, de kwaliteit van de bloedvaten… De behandeling van uw patiënt wordt via een **perifere katheter** toegediend. Deze katheter wordt als toedieningsweg voor de behandeling geplaatst tijdens de opname in het ziekenhuis.

De patiënt krijgt mondelinge en schriftelijke informatie over thuishospitalisatie van een verpleegkundige in het ziekenhuis. Dit omvat een brief voor de huisarts, een brief voor de stadsapotheker, een infobrochure voor de patiënt, een infobrochure voor de thuisverpleegkundige, een voorschrift voor de thuisverpleegkundige, alsook een QR-code voor de registratie van de zorg. De zorgverleners in het ziekenhuis contacteren de thuisverpleegkundigen en organiseren de opstart van de thuiszorg. Alle nodige materialen en medicatie worden meegegeven vanuit de ziekenhuisapotheek.

Hoe wordt het nodige materiaal voor de thuishospitalisatie bezorgd?

De ziekenhuisapotheek van az West stelt pakketten samen die alle benodigde materialen en medicatie bevatten voor de behandeling en de verzorging van de katheter gedurende één week.

Een **basispakket perifere kather** omvat de volgende onderdelen:

Materiaal	Aandachtspunt
Antimicrobieel middel + oplosmiddel	Dosis nagaan
Spuiten en optreknaalden	Bij elke toediening een nieuwe verpakking
PosiFlush® spuit met 10 ml NaCl 0.9%	Voor en na elke toediening spoelen, afsluiten onder positieve druk
Infuusleidingen	Eenmaal per toediening vervangen
Infusieregelaar indien nodig	
Desinfectiedop Curos®	Eenmaal per dag vervangen
Nexiva® perifere katheter	Mag aanwezig blijven zolang er geen infectietekens, verstopping, … optreden Voorwaarde: dagelijks spoelen Ongebruikt maximaal 72u a anwezig
Tegaderm® semi-permeabel verband	Maximaal 7 dagen ter plaatse
Chloorhexidine 2% in alcohol 70% als ontsmettingsmiddel	Respecteer steeds 15 seconden ontsmettingstijd en 15 seconden droogtijd
Wondzorgset	

Het eerste pakket wordt vanuit het ziekenhuis meegegeven. De vervolgpakketten kunnen telkens na één week worden opgehaald bij de ziekenhuisapotheek in az West (route 37). Op het meegegeven pakket kleeft steeds een sticker met de datum en het tijdstip van het ophalen van het vervolgpakket (indien nodig). De patiënt is steeds verantwoordelijk voor het afhalen van de pakketten.

Bij het afhalen van een vervolgpakket dient de patiënt of de persoon die in naam van de patiënt het pakket komt afhalen steeds te passeren aan de kiosk in het onthaal van het ziekenhuis. Het is belangrijk om hierbij de identiteitskaart van de patiënt mee te hebben. Bij de kiosk wordt het contact 'vrij consult apotheek' geselecteerd. Vervolgens het pakket afgehaald worden bij de ziekenhuisapotheek.

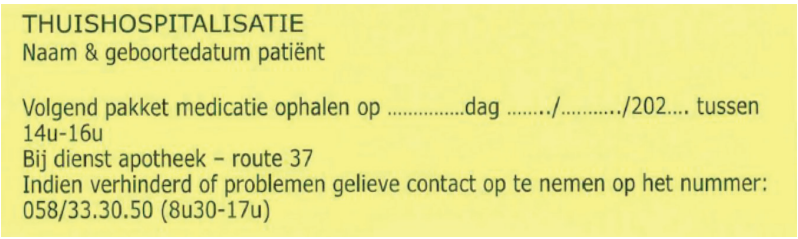
THUISHOSPITALISATIE
Naam & geboortedatum patiënt

Volgend pakket medicatie ophalen op .....dag ...../...../202.... tussen 14u-16u
Bij dienst apotheek – route 37
Indien verhinderd of problemen gelieve contact op te nemen op het nummer: 058/33.30.50 (8u30-17u)

Bij verhindering of problemen kunt u contact opnemen met het volgende nummer: 058 33 30 50. Op weekdagen kan dit tussen 8u30 en 17u. Op zaterdag kan dit van 8u tot 12u.

In de thuissetting

De voorgeschreven behandeling wordt toegediend door een thuisverpleegkundige in de thuissetting. De thuisverpleegkundige staat in voor zowel de toediening van het geneesmiddel, alsook voor de katheterzorg. Aseptisch werken en goede handhygiëne blijven hier van groot belang. Wanneer de patiënt op ontslag gaat in het ziekenhuis, krijgt deze een verpleegkundig voorschrift mee voor deze thuiszorg.

Bij opstart van thuishospitalisatie moet de thuisverpleegkundige een

service level agreement (SLA) ondertekenen. Hierbij wordt er gevraagd dat de thuisverpleegkundigen een opleiding hebben genoten over thuishospitalisatie (kan ook buiten az West gevolgd worden).

Afhankelijk van de behandeling, zal de thuisverpleegkundige gedurende de behandelperiode éénmaal of meermaals op een dag langskomen bij de patiënt. Het is van groot belang dat u de tijd tussen het toedienen van de antibiotica respecteert. Wanneer u een antibioticum tweemaal per dag toedient, moet er minstens 8 uur tussen beide toedieningen zijn voor u de volgende antibiotica toedient. De duur van deze behandeling is steeds afhankelijk van de aard van de infectie en het bijhorende antimicrobiële middel.

Op het einde van de behandeling wordt de naald van de perifere katheter verwijderd door de thuisverpleegkundige. Indien u ongebruikt materiaal of medicatie over hebt, dient dit niet terug gebracht te worden naar de ziekenhuisapotheek.

Uw behandelende arts in het ziekenhuis blijft verantwoordelijk voor de behandeling.

Enkele aandachtspunten voor de toediening van een intraveneuze behandeling in de thuissetting:

- Voorzie de nodige ruimte voor het toedienen van de behandeling;
- Het werkoppervlak voor het voorbereiden en het toedienen van de medicatie, alsook voor de katheterzorg, moet voldoende proper zijn;
- De meeste geneesmiddelen moeten bewaard worden op kamertemperatuur (15 - 25°C). Ze worden bewaard in hun originele verpakking, niet in het directe zonlicht of in de omgeving van een warmtebron. Bepaalde geneesmiddelen, zoals bijvoorbeeld Negaban®, dienen in de koelkast bewaard te worden.
  Hou de geneesmiddelen steeds buiten bereik van kinderen.

Hoe wordt een perifere katheter geplaatst?

Voorbereiding

Benodigdheden
- Handalcohol (bij voorkeur met >70% alcohol)
- Knelband of bloeddrukmeter
- Ontsmettingsmiddel voor het werkoppervlak
- Steriele kompressen
- Niet-steriele handschoenen
- Naaldcontainer
- Beschermende onderlegger
- Vanuit basispakket perifere katheter:
    - Geneesmiddel + oplossingsmiddel
    - Spuiten en optreknaalden
    - Infuusleidingen
    - Infusieregelaar indien nodig
    - Chloorhexidine 2% in alcohol 70% als ontsmettingsmiddel
    - Perifere katheter - Nexiva®
    - PosiFlush® spuit 10ml of NaCl 0.9% 10 ml
    - Desinfectiedop Curos®
    - Tegaderm® semi-permeabel verband
    - Wondzorgset

Keuze katheter: Het is beter een katheter te kiezen met een kleine diameter: dit geeft het minst risico op flebitis doordat er ruimte en doorstroming is in de vene.

Uitvoering

- Ontsmet de handen voor patiëntencontact
- Identificeer en informeer de patiënt
- Ontsmet het werkoppervlak
- Bereid de infusievloeistof voor zo nodig
- Leg het semi-permeabel verband klaar, alsook de fixatiestrookjes die bij het verband zitten
- Leg de perifere katheter klaar: verwijder de beschermhuls, en controleer de naald door deze zachtjes los van de katheter te halen en plaats deze opnieuw in zijn oorspronkelijke stand.
- Plaats bedbescherming
- Breng de bloeddrukmanchet of knelband aan (ongeveer 10 cm boven de prikplaats). Zorg ervoor dat de knelband niet langer dan 1 minuut aangespannen is.
- Palpeer de vene, bevraag waar de patiënt het best geprikt wordt
    - Prik niet in een hematoom, oedeem, paralyse, kant van mastectomie, wonde, arm met hemodialyseshunt…
- Ontsmet de huid uitgebreid met alcoholische ontsmettingsmiddel, dit in de richting van het hart. Zo zal de vene zichtbaarder worden.
- Respecteer de contacttijd van 15 seconden, alsook de droogtijd van 15 seconden.
- Ontsmet de handen
- Trek niet-steriele handschoenen aan
- Fixeer de huid goed
- Prik de vene aan onder een hoek van 30 à 45°. Verwittig hierbij ook de patiënt.
- Eens bloed zichtbaar: de naald stevig fixeren terwijl de katheter wordt opgeschoven.
- Los de bloeddrukmeter of knelband
- Verwijder de naald en deponeer deze meteen in de naaldcontainer
- Fixeer de vleugels van de katheter met 2 fixatiestrookjes
- Breng een semi-permeabel verband aan
- Ontsmet de naaldloze connector, open de klem en flush de leiding van de perifere katheter met een PosiFlush®
- Koppel eventueel de infuusvloeistof aan
- Fixeer eventueel de leiding in een lus met wat plakband, om tractie te vermijden
- Verwijder de niet-steriele handschoenen, steeds gevolgd door handontsmetting

Nazorg

- Geef de patiënt terug een comfortabele houding
- Ruim het materiaal op
- Registreer de uitgevoerde zorgen via de toegevoegde **QR-code** vanuit het ziekenhuis
- Ontsmet de handen nogmaals bij het verlaten van de woning

Aandachtspunten perifere katheter

- Respecteer steeds de 5 momenten van **handhygiëne** volgens de WHO! Dit is een invasieve handeling waarbij aseptisch werken essentieel is.
- **'Scrub the hub'**: ontsmet de naaldloze connector steeds 15 seconden met Chloorhexidine 2% in alcohol 70% en respecteer 15 seconden droogtijd
- **Steeds voor- en naspoelen** met een PosiFlush®, dit steeds pulserend alsook met positieve druk afsluiten
- Controleer **dagelijks** het insteekpunt van de katheter
- Wissel **wekelijks** het afdekverband
- Noteer steeds een **datum** op het verband en infuusleiding
- Afgekoppelde infuusleidingen worden niet hergebruikt!

Wat zijn de mogelijke complicaties bij een perifeer infuus?

Infusievloeistof loopt niet meer door verstopping, knikking, rolklem

- Bij knikking: stuw lucht door het infuus door via een kocher langs de infuusleiding te strijken. Indien nodig wordt de infuusleiding vervangen.
- Bij houding patiënt: stimuleer de patiënt om de arm recht te houden tijdens het inlopen van de infusievloeistof.
- Bij rolklem: controleer of de (rol)klem gesloten is. Indien deze defect is: infuusleiding vervangen.
- Bij verstopping: tracht te aspireren (NOOIT injectie: risico doorspoelen trombose).
- Indien aangewezen: herplaatsen perifere katheter

Hematoomvorming

- Controleer of de katheter nog intraveneus zit. Bij twijfel wordt de katheter best verwijderd en herplaatst.
- Breng bij een groot hematoom een drukverband aan, zet de arm in hoogstand of breng resorberende zalf aan bv. Hirudoid®-crème op intacte huid.

Extravasatie

- Symptomen: oedeem, pijn, traag inlopen infuus, koude gevoel, geen reflux bij hevelcontrole
- Meteen infuus stoppen en katheter verwijderen, arm in hoogstand

Flebitis

- Bij tekenen van roodheid, pijn, lokale warmte, of verharding van de vene: verwijder de perifere katheter onmiddellijk.

Allergische reactie op de kleefpleister

- Verwijder de kleefpleister. Maak gebruik van een hypoallergene kleefpleister.

Sepsis

- Symptomen: lokale infectietekens, koorts, in latere fase tachycardie, tachypneu, hypotensie, gedaald bewustzijn
- Meteen arts verwittigen!

Luchtembool

- Symptomen: snelle pols, cyanose, bewustzijnsverlies
- Meteen arts verwittigen! → linkerzijlig, Trendelenburg

Hoe verloopt de afvalverwerking?

De thuisverpleegkundige sorteert al het risicohoudend medisch afval bv. naalden worden in de door hen voorziene naaldcontainer gedeponeerd.

De rest van het afval (= niet-risicohoudend medisch afval) kan gesorteerd worden bij de patiënt thuis:

- Lege glazen flacons: glasbak;
- Lege spuiten, lege infusen, infuusleidingen: huisafval;
- Plastic verpakkingen: PMD.

Tarifering en vergoeding thuisverpleegkundigen

Voor de recentste gegevens omtrent de tarifering en vergoeding van thuisverpleegkundigen wordt er verwezen naar de volgende link: https://www.riziv.fgov.be/nl/thema-s/verzorging-kosten-en-terugbetaling/wat-het-ziekenfonds-terugbetaalt/thuishospitalisatie-voor-oncologie-en-antimicrobiele-behandeling

Wat moet ik doen bij vragen of problemen?

Als thuisverpleegkundige bent u het eerste aanspreekpunt voor de patiënt bij problemen. Indien aangewezen kan er contact opgenomen worden met de huisarts. Daarnaast kunt u altijd terecht bij de contactpersonen van az West:

- **Tijdens kantooruren (maandag t.e.m. vrijdag, 9u -17u)**
  Verpleegkundige thuishospitalisatie - Maarten De Bruyn: 058 33 31 88
- **Buiten kantooruren:** Spoedopname: 058 33 35 31

Bij plotse symptomen zoals koorts, ademhalingsproblemen, bewustzijnsverlies, zwaktegevoel, duizeligheid of zwelling in het gezicht moet u onmiddellijk het noodnummer 112 contacteren.

Bij problemen met de katheter (**roodheid, pijn, zwelling, warmte of etter ter hoogte van de insteekplaats**) of met het verband van de katheter dient de thuisverpleegkundige gecontacteerd te worden. Indien het probleem niet kan opgelost worden, moet er contact opgenomen worden met het ziekenhuis.

Zorg op mensenmaat

Ieperse steenweg 100
8630 Veurne
tel. +32 (0)58 333 111

1582/io 1026